A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2005. január 20. *

A C-306/03. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Juzgado de lo Social nº 3 de Orense (Spanyolország) a Bírósághoz 2003. július 16-án érkezett, 2003. június 24-i határozatával terjesztett elő az előtte

Cristalina Salgado Alonso

és

az **Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS),**

a **Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS)**

között folyamatban lévő eljárásban,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, (előadó), R. Silva de Lapuerta, R. Schintgen P. Kūris és G. Arestis bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: M. Múgica Arzamendi főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2004. szeptember 15-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

— C. Salgado Alonso képviseletében A. Vázquez Conde abogado,

— az Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) és a Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS) képviseletében A. R. Trillo García és A. Llorente Alvarez, meghatalmazotti minőségben,

— a spanyol kormány képviseletében E. Braquehais Conesa, meghatalmazotti minőségben,

— a német kormány képviseletében W.-D. Plessing, meghatalmazotti minőségben,

— az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében H. Michard, I. Martínez del Peral és D. Martin, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2004. október 28-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EK 12. cikk, az EK 39. cikk és a 42. cikk, valamint az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel (HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 3. o.) módosított és naprakésszé tett és az 1998. június 29-i 1606/98 tanácsi rendelettel (HL L 209., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 308. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1408/71 rendelet) 45. cikkének és 48. cikke (1) bekezdésének értelmezésére irányul.

2 A kérelmet C. Salgado Alonso és az Instituto Nacional de la Seguridad Social (országos társadalombiztosítási intézet, a továbbiakban: INSS), illetve a Tesorería General de la Seguridad Social (társadalombiztosítási általános pénztár, a továbbiakban: TGSS) között folyó eljárás keretében nyújtották be, amely a felperes spanyol jog alapján járó öregségi nyugdíjra való jogosultságának megállapításával kapcsolatos.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

3 Az 1408/71 rendelet 1. cikkének r) pontja a következőképpen határozza meg a „biztosítási idő" fogalmát:

„az a járulékfizetési időszak vagy szolgálati idő, vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időszak, amelyet azok a jogszabályok, amelyek szerint az adott időszakot megszerezték, vagy az megszerzettnek tekintendő, biztosítási időként határoznak meg vagy ismernek el, valamint más hasonló időszak, amelyet az említett jogszabályok a biztosítási idővel egyenértékűnek tekintenek".

4 Az 1408/71 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy:

„E rendelet különös rendelkezéseire is figyelemmel az e rendelet hatálya alá tartozó olyan személyeket, akik egy tagállam területén lakóhellyel rendelkeznek, bármely tagállam jogszabályai szerint ugyanolyan kötelezettségek terhelik és ugyanolyan előnyök illetik, mint az adott tagállam állampolgárait."

5 Ugyanezen rendelet 45. cikkének (1) bekezdése a következőképpen állapítja meg a biztosítási időnek az ellátásra való jogosultság megszerzéséhez, fenntartásához vagy feléledéséhez történő összesítése elvét:

„Ha a tagállam jogszabályai az ellátásokra való jogosultság megszerzését, fenntartását vagy feléledését a 2. vagy 3. bekezdés értelmében különleges rendszernek nem számító rendszer keretében biztosítási vagy tartózkodási idő megszerzésétől teszik függővé, az adott tagállam illetékes intézménye, ha szükséges, figyelembe veszi a más tagállamok jogszabályai szerint szerzett biztosítási vagy tartózkodási időt, akár általános, akár különleges rendszer keretében szerezték azokat, akár munkavállalóként, akár önálló vállalkozóként. E tekintetben ugyanúgy veszi figyelembe ezeket az időszakokat, mintha azt az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerezték volna meg."

6 Az 1408/71 rendelet 46. cikkének (2) bekezdése előírja:

„Ha az egyik tagállam jogszabályainak az ellátásokra való jogosultságra vonatkozó feltételei csak a 45. cikk vagy [helyes fordítás: és/vagy] a 40. cikk (3) bekezdése alkalmazását követően teljesültek, a következő szabályokat kell alkalmazni:

a) az intézmény meghatározza azt az elméleti összeget, amelyet az érintett személy igényelhetne, ha az összes olyan biztosítási, illetve tartózkodási időt, amelyet a tagállamok azon jogszabályai szerint szerzett, amelyek hatálya alá a munkavállaló vagy önálló vállalkozó tartozott, az adott tagállamban a tagállam által az ellátások megállapításának időpontjában alkalmazott jogszabályok szerint szerezte volna. Ha az ellátás összege független a megszerzett idő tartamától, ezt az összeget az e pontban említett elméleti összegnek kell tekinteni;

b) az illetékes intézmény ezt követően meghatározza az ellátás tényleges összegét az előző pontban említett elméleti összeg alapján, valamint az ezen intézmény által alkalmazott jogszabályok szerint a biztosítási esemény bekövetkezését megelőzően szerzett biztosítási vagy tartózkodási időnek az összes érintett

tagállam jogszabályai szerint a biztosítási esemény bekövetkezését megelőzően szerzett biztosítási vagy tartózkodási időhöz viszonyított arányában."

7 Ugyanezen rendelet 48. cikkének (1) bekezdése kivételt fogalmaz meg a nyugdíjra való jogosultság megállapításával kapcsolatban az egy évnél rövidebb biztosítási idő esetére, amely így hangzik:

„A 46. cikk (2) bekezdésétől függetlenül a tagállam intézménye nem köteles biztosítani az ellátást a biztosítási esemény bekövetkezésekor figyelembe vett, az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerzett időszakok vonatkozásában, ha:

— az említett időszakok hossza nem éri el az egy évet,

és

— csak ezeket az időszakokat figyelembe véve nem keletkezik jogosultság az ellátásra a fenti jogszabályok rendelkezései értelmében."

A nemzeti jog

8 A 2004. június 20-i 1/94 Real Decreto Legislativóval (BOE 154., 1994. június 29.) egységes szerkezetbe foglalt és a pénzügyi, közigazgatási és szociális intézkedésekről

szóló, 1998. december 30-i 50/98 törvénnyel módosított általános társadalombiztosítási törvény (BOE 1998. december 31., a továbbiakban: általános társadalombiztosítási törvény) 161. cikke (1) bekezdésének b) pontja előírja, hogy a járulékalapú öregségi nyugdíjra való jogosultsághoz egy minimum tizenöt éves járulékfizetési időszakot kell megszerezni, amelyből minimum kettő évnek közvetlenül az ellátásra való jogosultságot keletkeztető eseményt megelőző tizenöt éven belül kell meglennie.

9 Az általános társadalombiztosítási törvény 218. cikke előírja, hogy ha a tag munkanélküli-járadékban részesül, az Instituto Nacional de Empleo (munkanélküli-biztosítási intézmény, a továbbiakban: INEM) fizeti be különböző jogcímeken a járulékokat a társadalombiztosítás részére, a nyújtott ellátás természetének megfelelően. E rendelkezés (2) bekezdése szerint:

„Az 52. életévüket betöltött munkavállalók számára juttatott munkanélküli-járadék esetén a biztosítási intézménynek az öregségi biztosítás járulékait is fizetnie kell."

10 Az általános társadalombiztosítási törvény 215. cikke (1) bekezdésének 3. pontja szerint ilyen munkanélküli-járadékban olyan munkanélküli munkavállalók részesülhetnek, akik 6 évig fizették a munkanélküli-biztosítást, és akik megfelelnek minden, a spanyol szociális biztonsági rendszer alapján járó járulékalapú öregségi nyugdíjhoz szükséges feltételnek, kivéve a nyugdíjkorhatár betöltését.

11 Végül az általános társadalombiztosítási törvény 28. kiegészítő rendelkezése, amely az 50/98 törvény kihirdetését követően 1999. január 1-jén lépett hatályba, a következőképpen szól:

„E törvény 218. cikke (2) bekezdésével összhangban a biztosítási intézmény által a nyugdíjbiztosítás keretében befizetett járulékokat az öregségi nyugdíj alapösszegének és az erre alkalmazandó százalékos arány meghatározásakor figyelembe kell venni. E járulékok érvényesen és joghatályosan semmi esetre sem alkalmasak az e törvény 161. cikke (1) bekezdésének b) pontja által megkövetelt minimális járulékfizetési idő igazolására, amelyet az 52. életévüket betöltött [munkanélküli] személyek számára nyújtandó [munkanélküli-]járadék kérvényezésekor a 215. cikk (1) bekezdésének 3. pontja szerint igazolni kell."

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

12 C. Salgado Alonso, aki 1936. május 30-án született, 1992. augusztus 7-én az 52. életévüket betöltött személyek számára nyújtandó különleges munkanélküli-járadék folyósítása iránti kérelmet nyújtott be az INEM-hez. Ebben az időpontban a német jogszabályok szerint 74 hónap (több mint hat év, 1964. június 29-től 1970. július 30-ig), a svájci jogszabályok szerint 26 hónap (1971. december 1-jétől 1975. március 31-ig), a spanyol jogszabályok szerint pedig 182 nap (1992. január 8-tól 1992. július 7-ig) időt tudott igazolni.

13 Az INEM először azzal az indokkal tagadta meg részére a különleges munkanélküli-járadék nyújtását, hogy Spanyolországban nem szerezte meg a szükséges minimum tizenöt éves várakozási időt.

14 C. Salgado Alonso ekkor keresetet nyújtott be a határozat ellen a Juzgado de lo Social nº 2 de Orenséhez (Spanyolország), amely 1993. június 22-i ítéletével megállapította e járadékra való jogosultságát. Az INSS, a TGSS és a spanyol kormány lényegében azzal magyarázzák ezt az ítéletet, hogy az akkori spanyol ítélkezési gyakorlat egyenértékűnek tekintette a külföldön megszerzett, az általános társadalombiztosítási törvény 161. cikke (1) bekezdésének b) pontja által megkövetelt

tizenöt éves várakozási időnél rövidebb tartamú várakozási időket is. Ez a nemzeti ítélkezési gyakorlat azonban a Bíróság C-88/95. sz., C-102/95. sz. és C-103/95. sz., Martínez Losada és társai egyesített ügyekben 1997. február 20-án hozott ítéletével (EBHT 1997., I-869. o.) és a C-320/95. sz. Ferreiro Alvite-ügyben 1999. február 25-én hozott ítéletével (EBHT 1999., I-951. o.) összhangban időközben módosult.

15 C. Salgado Alonso ennek eredményeként 1992. augusztus 7-től 2001. május 30-ig, azaz 3219 napon át részesült az 52. életévüket betöltött személyek számára nyújtandó különleges munkanélküli-járadékban, amely időszakban az öregségi biztosítás járulékait az INEM fizette a nevében.

16 2001 májusában, 65. életéve betöltését követően C. Salgado Alonso kérelmezte a német, a svájci és a spanyol szociális biztonsági rendszer szerint járó öregségi-nyugdíj-jogosultságának megállapítását. Miközben Németországban és Svájcban folyósították számára a nyugdíjat, az INSS 2002. március 21-i határozatával elutasította kérelmét azzal az indokkal, hogy Spanyolországban nem szerezte meg a nyugdíjjogosultság megszerzéséhez szükséges minimális járulékfizetési időt, és hogy az 1408/71 rendelet 46. cikkének a biztosítási idő összesítését szabályozó (2) bekezdése nem alkalmazható, mivel a Spanyolországban megszerzett biztosítási idő nem érte el az egy évet. Az INSS az elutasítás indokaként az általános társadalombiztosítási törvény 28. kiegészítő rendelkezésére is hivatkozott.

17 C. Salgado Alonso 2002. február 13-án keresetet nyújtott be a Juzgado de lo Social nº 3 de Orenséhez az INSS és a TGSS ellen annak megállapítása iránt, hogy 2001. május 31-i hatállyal jogosult a spanyol jogszabályok szerinti öregségi nyugdíjra.

18 Keresete indokaként lényegében arra hivatkozott, hogy nemcsak az eredeti, Spanyolországban megszerzett 182 napos járulékfizetési időszakot kell figyelembe

venni, hanem azt a teljes időszakot is, amikor az INEM fizette be a nevében a törvényes öregségi biztosítás járulékait az idő alatt, amíg ő a különleges munkanélküli-járadékban részesült; így összesen 3401 spanyolországi járulékfizetési nappal, azaz több mint kilenc év és három hónapos járulékfizetési időszakkal rendelkezik.

19 A kérdést előterjesztő bíróság szerint elsőként az a kérdés merül fel, hogy az általános társadalombiztosítási törvény 28. kiegészítő rendelkezése jogszerűen zárhatja-e ki az említett 3219 járulékfizetési nap figyelembevételét annak eldöntésekor, hogy az érintett biztosítási idő meghaladja-e az egy évet, igenlő válasz esetén az INSS az 1408/71 rendelet 48. cikkének (1) bekezdésével összhangban nem lenne köteles ellátást fizetni erre az időszakra.

20 Másodsorban az a kérdés merül fel, hogy a fent említett kiegészítő rendelkezés hátrányosan megkülönbözteti-e a migráns munkavállalókat azáltal, hogy az ugyanezen törvény 161. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti várakozási idők kiszámítása során kizárja bizonyos járulékok figyelembevételét, pl. azokét, amelyeket kizárólag az öregségi biztosítás járulékaként fizettek, mivel ezekkel a várakozási időkkel az 52. életévüket betöltött munkanélküliek számára nyújtandó munkanélküli-járadék kérvényezésekor rendelkezni kellett.

21 A kérdést előterjesztő bíróság kérdése ezzel kapcsolatban azon munkavállalók helyzetét érinti, akik a fent említett munkanélküli-járadékban részesültek, miután igazolni tudták a várakozási idő megszerzését annak köszönhetően, hogy figyelembe vették az egy vagy több másik tagállam joga szerint megszerzett járulékfizetési idejüket, összhangban a Bíróság ítélkezési gyakorlatával (lásd a fent hivatkozott Martínez Losada és társai, valamint a Ferreiro Alvite-ítéletet).

22 Ezek a munkavállalók azonban az általános társadalombiztosítási törvény 161. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti minimális biztosítási idő megszerzése érdekében nem igényelhették azoknak az öregségi biztosítási járulékoknak a figyelembevételét, amelyeket az INEM fizetett be a nevükben az idő alatt, amíg munkanélküli-járadékot kaptak.

23 E körülmények között a Juzgado de lo Social n° 3 de Orense úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Ellentétes-e az EK 12. cikkel, az EK 39–42. cikkel, valamint az 1408/71 rendelet 45. cikkével a nemzeti jog egy olyan rendelkezése, amely szerint a munkanélküli-biztosítási intézmény által a munkavállaló nevében olyan időszakban, amelyben az bizonyos munkanélküli-ellátásban részesült, befizetett öregséginyugdíj-járulékokat nem lehet a nemzeti jogszabályokban előírt különböző várakozási idők számítása és az öregségi ellátásra való jogosultság megszerzésének szempontjából figyelembe venni, ha ennek következményeként a tartós munkanélküliség miatt, amelyet e járadékkal kellene kompenzálni, teljességgel lehetetlennek bizonyul számára, hogy más öregséginyugdíj-járulék befizetését igazolja azon kívül, amit a törvény joghatás nélkülinek minősített, akkor, ha a nemzeti jog e rendelkezése csak azokat a munkavállalókat érinti, akik éltek a szabad mozgás jogával, és nem tudják a nemzeti öregségi nyugdíjra való jogosultságot igazolni, annak ellenére, hogy ezek a várakozási idők a fent említett EGK rendelet 45. cikke szerint megszerzettnek tekintendők?

2) Ellentétes-e az EK 12. cikkel, az EK 39–42. cikkel, valamint az 1408/71 rendelet 48. cikkének (1) bekezdésével a nemzeti jog egy olyan rendelkezése, amely szerint a munkanélküli-biztosítási intézmény által a munkavállaló nevében olyan időszakban, amelyben az bizonyos munkanélküli-ellátásban részesült, befizetett öregséginyugdíj-járulékokat nem lehet figyelembe venni annak érdekében, hogy ennek a »valamely tagállam jogszabályai szerint megszerzett

biztosítási időnek a teljes tartama elérje az egy évet«, ha a tartós munkanélküliség miatt, amelyet e járadékkal kellene kompenzálni, teljességgel lehetetlennek bizonyul számára, hogy más öregséginyugdíj-járulék befizetését igazolja a munkanélküliség ideje alatt befizetetteken kívül, akkor, ha a nemzeti jog e rendelkezése csak azokat a munkavállalókat érinti, akik éltek a szabad mozgás jogával, és nem tudják a nemzeti öregségi nyugdíjra való jogosultságot igazolni, annak ellenére, hogy a nemzeti biztosítási intézmény a fent említett rendelet 48. cikkének (1) bekezdése alapján nem mentesülhet a nemzeti ellátások folyósításának kötelezettsége alól?"

24 2003. április 8-i levelében az INSS arról tájékoztatta a Bíróságot, hogy 2003. szeptember 29-én újabb kedvezőtlen határozat született C. Salgado Alonsóval szemben. Ez a határozat lépett a 2002. március 21–i határozat helyébe, és az öregségi nyugdíj elutasítását azzal a körülménnyel indokolja, hogy a felperes „nem szerezte meg a tizenöt éves minimális járulékfizetési időszakot, sem pedig abból minimum kettő évet közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően, amelynek megszerzésétől az általános társadalombiztosítási törvény 161. cikke (1) bekezdésének b) pontja az öregségi nyugdíjra való jogosultságot függővé teszi.

Ami az 1991. január 1-je után bekövetkezett tényeket illeti (az általános társadalombiztosítási törvény), 28. kiegészítő rendelkezéséből következik, hogy a társadalombiztosítási intézmény által azon időszakban befizetett öregségi biztosítási járulékok, amelynek tartama alatt a biztosított az 52. életévüket betöltött személyek számára nyújtandó munkanélküli-járadékban részesült, figyelembe veendők a nyugdíjalap és a százalékarány meghatározásakor. Ezek a járulékok semmilyen esetben sem igazolhatják jogszerűen és érvényesen a minimális járulékfizetési időszak meglétét."

25 Az INSS ezen új határozatából következik, hogy a felperes nyugdíjkérelmének elutasítása már nem az 1408/71 rendelet 48. cikkén alapul.

Az első kérdésről

26 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EK 12. cikk, az EK 39–42. cikk, valamint az 1408/71 rendelet 45. cikke úgy értelmezendők-e, hogy azokkal ellentétes egy olyan nemzeti rendelkezés, mint az általános társadalombiztosítási törvény 28. kiegészítő rendelkezése, amely nem engedi meg valamely tagállam illetékes hatóságának, hogy a nemzeti öregségi-nyugdíj-jogosultság megszerzésének szempontjából figyelembe vegyen olyan biztosítási időket, amelyeket valamely munkanélküli munkavállaló ennek az államnak a területén szerzett, és amelyek tartama alatt a munkanélküli-biztosítási intézmény fizette az öregséginyugdíj-járulékokat azzal a feltétellel, hogy ezek az időszakok kizárólag az öregségi nyugdíj összegének kiszámításánál vehetők figyelembe.

27 Először is arra kell emlékeztetni, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint továbbra is a tagállamok hatáskörében marad a társadalombiztosítási ellátások nyújtása feltételeinek meghatározása, akik ezeket szigoríthatják is, feltéve hogy a megállapított feltételek nem vezetnek a közösségi munkavállalók nyílt vagy rejtett hátrányos megkülönböztetéséhez (lásd ezzel kapcsolatban a C-12/93. sz. Drake-ügyben 1994. szeptember 20-án hozott ítélet [EBHT 1994., I-4337. o.] 27. pontját, a fent hivatkozott Martínez Losada és társai ítélet 43. pontját és a fent hivatkozott Ferreiro Alvite-ítélet 23. pontját).

28 Egy tagállamnak tehát joga van ahhoz, hogy az öregséginyugdíj-jogosultság megszerzéséhez szükséges várakozási időt határozzon meg, ahogyan ezt az általános társadalombiztosítási törvény 161. cikke (1) bekezdésének b) pontja teszi.

29 E tekintetben az EK 42. cikk a) pontja kimondja a biztosítási, tartózkodási és szolgálati idők összevonásának elvét, amelynek végrehajtása az öregségi biztosítás tekintetében különösen az 1408/71 rendelet 45. cikke által történik. A tagállami szociális biztonsági rendszerek közösségi szintű összehangolásának egyik alapelvéről van szó, amely azt hivatott biztosítani, hogy egy munkavállaló, aki él a Szerződés által biztosított szabad mozgás jogával, ne veszítsen el olyan, a szociális biztonsági rendszer keretében nyújtott kedvezményeket, amelyek megilletnék, ha végig egyetlen állam területén dolgozott volna. Az ilyen következmény ugyanis visszatarthatná a közösségi munkavállalókat attól, hogy éljenek a szabad mozgáshoz való jogukkal, és így e szabadság érvényesülésének gátját jelentené (lásd különösen a C-481/93. sz. Moscato-ügyben 1995. október 26-án hozott ítélet [EBHT 1995., I-3525. o.] 28. pontját).

30 Az 1408/71 rendelet azonban nem határozza meg a szolgálati vagy biztosítási idő összetételének feltételeit. Ezeket a feltételeket az említett rendelet 1. cikkének r) pontjából következően kizárólag azok a tagállami jogszabályok határozzák meg, amelyek szerint az adott időszakot megszerezték.

31 Ennek következtében a tagállamok nemcsak a nemzeti jogszabályok szerinti nyugdíjjogosultság megszerzéséhez szükséges várakozási időt határozhatják meg, hanem azt is, hogy milyen típusú biztosítási idők vehetők figyelembe ennek érdekében, amennyiben a más tagállamok jogszabályai szerint megszerzett időszakok az 1408/71 rendelet 45. cikke alapján azonos feltételekkel szintén úgy vehetők figyelembe, mintha a nemzeti jogszabályok szerint megszerzett időszakok volnának.

32 Az alapeljárásban C. Salgado Alonso és az INSS, illetve a TGSS között folyamatban lévő jogvitában nem olyan időszakokról van szó, amelyeket más tagállam jogszabályai szerint szereztek meg, mint ahol a nyugdíj folyósítását kérelmezték,

hanem bizonyos olyan időszakokról, amelyek megszerzésére ez utóbbi tagállamban, a Spanyol Királyságban az idő alatt került sor, amíg az érintett az 52. életévüket betöltött személyek számára nyújtandó különleges munkanélküli-járadékban részesült. Az ilyen jogvita nem tartozik az 1408/71 rendelet 45. cikkének hatálya alá.

33 Az alapeljárás felperese mégis arra hivatkozik, hogy csak a szabad mozgás jogával élő munkavállalókat érinti az általános társadalombiztosítási törvény 28. kiegészítő rendelkezése, amely kizárja a nyugdíjjogosultság megszerzésének szempontjából azon időszakok figyelembevételét, amelyek alatt a biztosított a különleges munkanélküli-járadékban részesült, és az öregségi biztosítás járulékait az INEM fizette a nevében. Ezért ez a rendelkezés álláspontja szerint ellentétes az EK 39. cikkel.

34 Ezzel kapcsolatosan meg kell állapítani, hogy egy olyan nemzeti jogszabály, mint az általános társadalombiztosítási törvény 28. kiegészítő rendelkezése — amint a főtanácsnok asszony az indítvány 39. és 40. pontjában kifejtette — különbségtétel nélkül minden munkavállalóra alkalmazandó, azokra is, akik végig belföldön folytattak kereső tevékenységet, és azokra is, akik más tagállamokban is dolgoztak.

35 Azt nem bizonyították a Bíróság előtt, hogy azok a munkavállalók, akik éltek a szabad mozgás jogával, Spanyolországba való visszatérésük után gyakrabban lettek volna kitéve a tartós munkanélküliség veszélyének, mint azok, akik csak ebben a tagállamban folytattak kereső tevékenységet, minek következtében az előbbieket erősebben érintené a kérdéses kiegészítő rendelkezés általi korlátozás.

36 Ilyen körülmények között a Bíróság elé tárt érvek alapján nem állapítható meg, hogy egy olyan nemzeti jogszabály, mint az általános társadalombiztosítási törvény 28. kiegészítő rendelkezése, az EK 39. cikk szerinti közvetett megkülönböztetést eredményezne.

37 Végül, mivel egy olyan tényállás esetében, mint az alapeljárás tényállása, speciális rendelkezésként az EK 39. cikk alkalmazandó, a Bíróságnak nem kell értelmeznie az EK 12. cikk általánosabb rendelkezését.

38 A fentiek figyelembevételével az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EK 39. és az EK 42. cikk, valamint az 1408/71 rendelet 45. cikke úgy értelmezendő, hogy azokkal nem ellentétes a nemzeti jog egy olyan rendelkezése, mint az általános társadalombiztosítási törvény 28. kiegészítő rendelkezése, amely nem engedi meg valamely tagállam illetékes hatóságai számára, hogy a nemzeti öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzésének szempontjából figyelembe vegyenek bizonyos olyan biztosítási időket, amelyeket valamely munkanélküli munkavállaló ennek az államnak a területén szerzett meg, és amelyek tartama alatt a munkanélküli-biztosítási intézmény fizette az öregséginyugdíj-járulékokat azzal a feltétellel, hogy ezek az időszakok kizárólag az öregségi nyugdíj összegének kiszámításánál vehetők figyelembe.

A második kérdésről

39 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a tagállami intézménynek, amikor meghatározza, hogy az 1408/71 rendelet 48. cikke (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából a saját jogszabályai szerint megszerzett

biztosítási idő teljes tartama eléri-e az egy évet, nemcsak a nyugdíjjogosultság megszerzéséhez szükséges biztosítási időt, hanem azt az időszakot is figyelembe kell-e vennie, amelynek csak az ellátás összegének kiszámítása szempontjából van jelentősége.

40 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EK 234. cikkben szabályozott eljárás a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés eszköze, amelynek során a Bíróság az utóbbiak részére az általuk eldöntendő jogvita megoldásához szükséges iránymutatást ad a közösségi jog értelmezésével kapcsolatban (lásd többek között a C-231/89. sz. Gmurzynska-Bscher-ügyben 1990. november 8-án hozott ítélet [EBHT 1990., I-4003. o.] 18. pontját, a C-314/96. sz. Djabali-ügyben 1998. március 12-én hozott ítélet [EBHT 1998., I-1149. o.] 17. pontját, és a C-318/00. sz., Bacardi-Martini és Cellier des Dauphins ügyben 2003. január 21-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-905. o.] 41. pontját).

41 A 234. cikknek mind szövegéből, mind szerkezetéből az következik, hogy az előzetes döntéshozatali eljárás előfeltétele a nemzeti bíróság előtt ténylegesen folyamatban lévő jogvita, amelynek keretében a nemzeti bíróságnak az előzetes döntést tekintetbe vevő határozatot kell hoznia (ezzel kapcsolatban lásd a C-422/93–C-424/93. sz., Zabala Erasun és társai egyesített ügyekben 1995. június 15-én hozott ítélet [EBHT 1995., I-1567. o.] 28. pontját és a fent hivatkozott Djabali-ítélet 18. pontját).

42 Az előzetes döntéshozatalra utalás indoka ugyanis nem a tanácsadói vélemények megfogalmazása általános vagy hipotetikus kérdésekről, hanem egy jogvita tényleges megoldásának szükségessége (a fent hivatkozott Djabali-ügyben hozott ítélet 19. pontja, a fent hivatkozott Bacardi-Martini és Cellier des Dauphins ügyben hozott ítélet 42. pontja, és a C-480/00–C-482/00., a C-484/00., a C-489/00 –C-491/00. és a C-497/00–C-499/00. sz., Azienda Agricola Ettore Ribaldi és társai egyesített ügyekben 2004. március 25-én hozott ítéletet [EBHT 2004., I-2943. o.] 72. pontja).

43 Márpedig az alapeljárásban nem vitatott, hogy azt követően, hogy a Juzgado de lo Social nº 3 de Orense benyújtotta a Bírósághoz előzetes döntéshozatal iránti kérelmét, az INEM újabb elutasító határozatot hozott C. Salgado Alonso nyugdíjigényével kapcsolatban, amely már nem az 1408/71 rendelet 48. cikkén alapul.

44 Ezért meg kell állapítani, hogy a Bíróság válasza a Juzgado de lo Social nº 3 de Orense által előterjesztett második kérdésre ez utóbbi számára semmilyen haszonnal sem járna.

45 Következésképpen a második kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

46 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

Az EK 39. és az EK 42. cikk, valamint az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel (HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 3. o.) módosított és naprakésszé tett, és az 1998. június 29-i 1606/98 tanácsi rendelettel (HL L 209., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 308. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 45. cikke úgy értelmezendő, hogy azokkal nem ellentétes a nemzeti jog olyan rendelkezése, mint az általános társadalombiztosítási törvény 28. kiegészítő rendelkezése, amely nem engedi meg valamely tagállam illetékes hatóságai számára, hogy a nemzeti öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzésének szempontjából figyelembe vegyenek bizonyos olyan biztosítási időket, amelyeket valamely munkanélküli munkavállaló ennek az államnak a területén szerzett meg, és amelyek tartama alatt a munkanélküli-biztosítási intézmény fizette az öregséginyugdíj-járulékokat azzal a feltétellel, hogy ezek az időszakok kizárólag az öregségi nyugdíj összegének kiszámításánál vehetők figyelembe.

Aláírások